

Acceptance and Commitment Therapie vs. Cognitieve Therapy voor de behandeling van Depressieve Stoornis

Gepubliceerd: 20-09-2010 Laatste bijgewerkt: 03-05-2024

(1) In deze studie wordt daarom de effectiviteit van deze twee behandelingen voor depressie onderzocht, namelijk (1) 16-20 zittingen cognitieve therapie en (2) 16-20 zittingen Acceptance en Commitment therapie. Voor dit doel wordt een '...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON34875

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

ACT vs. CT

Aandoening

- Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG

Synoniemen aandoening

Stemmingsstoornis; depressie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit van Amsterdam

Overige ondersteuning: KNAW professorship to Paul MG Emmelkamp

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: ACT, CT, Depressie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De belangrijkste afhankelijke variabelen zijn de ernst van de depressieve klachten gemeten met:

- 1) Zelfrapportage: Beck Depression Inventory (BDI; Beck et al., 1961), en
- 2) Clinicial rated depressive op de Hamilton Rating Scale for Depression (HRSD; Hamilton, 1960).

Secundaire uitkomstmaten

Additionele afhankelijke variabelen:

- Kwaliteit van leven: Eurohis Quality of Life Scale (Eurohis; Power, 2003).

1. Procesmaten voor ACT

- 1a. De Decentering subschaal van de Experiences Questionnaire (EQ; Fresco et al., 2007)
- 1b. De Acceptance and Action Questionnaire (AAQ-II) (Hayes et al., unpublished; Dutch version: Jacobs, Kleen, de Groot, A-Tjak, 2008).

2. Procesmaten voor CT

- 2a. De Dysfunctional Attitude Scale-revised (DAS-17; de Graaf et al., 2009)
- 2b. De Implicit Attitude Test (IAT; Greenwald et al., 1998) aangepast voor depressie.

Andere (moderator/mediator) variabelen:

- De Credibility/Expectancy Questionnaire (CEQ; Devilly & Borkovec, 2000).
- De Working Alliance Inventory (WAI; Horvath & Greenberg, 1989) The Relationship Scales Questionnaire (RSQ; Griffin, & Bartholomew, 1994).
- Cluster C personality traits will be assessed with the Personality Disorder Beliefs Questionnaire (PBQ; Arntz et al., 2004).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Van de psychologische behandelingen voor unipolaire depressie is cognitieve therapie het meest onderzocht. De laatste jaren zijn zogenaamde *derde generatie*cognitieve en gedragstherapieën verschenen, waaronder Acceptance and Commitment Therapie (ACT) Hoewel er minder RCTs zijn verricht naar de effecten van ACT dan naar traditionele cognitieve therapie, is er in toenemende mate bewijs dat ACT een effectieve therapie is voor psychiatrische stoornissen, waaronder unipolaire depressie. De populariteit van ACT is enorm gegroeid de laatste jaren, ondanks dat er geen goed gecontroleerde studies zijn waarin het effect van ACT direct vergeleken word met dat van cognitieve therapie bij unipolaire depressie.

Doel van het onderzoek

- (1) In deze studie wordt daarom de effectiviteit van deze twee behandelingen voor depressie onderzocht, namelijk (1) 16-20 zittingen cognitieve therapie en (2) 16-20 zittingen Acceptance en Commitment therapie. Voor dit doel wordt een 'randomized controlled trial' (RCT) in een klinische setting uitgevoerd.
- (2) Onderzocht wordt tevens of de effecten van elke specifieke behandeling samenhangen met het veronderstelde theoretische mechanisme.
- (3) Daarnaast wordt onderzocht of bepaalde persoonlijkheidskenmerken en attachment stijl samenhangen met het effect van deze behandelingen.

Onderzoekopzet

Het design van de studie is een 'randomized clinical trial'. Patienten worden at random aan een van twee behandelingen toegewezen: (1) CT en (2) ACT. Afhankelijke variabelen worden voor de behandeling, na de eerste fase van de

behandeling, na de behandeling, 6 en 12 maanden na de behandeling gemeten.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Het betreft twee psychologische behandelingen: • 16-20 zittingen cognitieve therapie • 16-20 zittingen Acceptance en Commitment Therapie

Inschatting van belasting en risico

In beide condities krijgen deelnemers een bona fide-behandeling voor stemmingsstoornis. De inhoud, intensiteit en duur van de behandeling is vergelijkbaar met de gewone klinische behandeling van deze groep binnen PsyQ Zaandam/Purmerend. Om de effecten van de behandelingen te onderzoeken, zullen deelnemers een aantal vragenlijsten invullen en deelnemen aan klinische interviews, voor de behandeling, na de behandeling, 6 en 12 maanden na afloop van de behandeling.

Het nut van deelname aan deze studie bestaat voor de patiënten in het feit dat zij een bona-fide behandeling voor hun klachten krijgen en dat deze behandeling door ervaren therapeuten gegeven wordt die binnen de studie extra supervisie ontvangen.

Op een algemeen niveau onderzoekt deze studie een klinisch heel relevante vraagstelling die tot nu toe nog niet voldoende is onderzocht. De studie beoogt een belangrijke bijdrage te leveren aan de kennis m.b.t. de psychologische behandeling van de unipolaire depressieve stoornis.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit van Amsterdam

Roetersstraat 15
1018WB Amsterdam
NL

Wetenschappelijk

Universiteit van Amsterdam

Roetersstraat 15
1018WB Amsterdam
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- 1) Deelnemer voldoet aan DSM-IV criteria voor unipolaire depressieve stoornis
- 2) leeftijd: ten minste 18 jaar en niet ouder dan 65 jaar
- 3) Deelnemer spreekt en begrijpt Nederlands voldoende om aan de behandeling en het onderzoek deel te nemen.
- 4) Deelnemers die voorgeschreven antidepressiva gebruiken moeten voor ten minste 2 weken voor begin van de behandeling op een stabiele dosering zijn en tijdens de studie op deze dosering blijven.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- 1) DSM-IV criteria for bipolaire stoornis (in het verleden en/of nu)
- 2) psychotische stoornis
- 3) middelen afhankelijkheid (nu of het laatste half jaar)
- 4) organic brain syndrome.
- 5) borderline of antisociale persoonlijkheidsstoornis

Onderzoekopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-05-2010
Aantal proefpersonen:	98
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL31937.018.10